

Výzvy současné politiky a politologie

Miloš Gregor

POLb1001 / 15.11.2023

Obsah hodiny

- ▶ **světový pořádek a globalizace**
- ▶ **politické násilí**
- ▶ **radikalismus**
- ▶ **populismus**
- ▶ **marketing v politice**

světový řád a globalizace

- ▶ hierarchie
- ▶ polarita
 - ▶ unipolarita (USA po konci studené války)
 - ▶ bipolarita (USA a SSSR, 1947–1991)
 - ▶ multipolarita (dnes ?)
- ▶ závislost, nezávislost a vzájemná závislost
- ▶ symetrie a asymetrie
- ▶ centrum, semiperiferie a periferie (Immanuel Wallerstein)

světový řád a globalizace: centrum vs periferie

	centrum	semiperiferie	periferie
forma vlády	demokratická	autoritativní	nedemokratická
mzdy	vysoké	nízké	pod existenčním minimem
sociální zabezpečení	silné	slabé	absentuje
dovoz	surovin	výrobků a surovin	výrobků
vývoz	výrobků	polotovarů	surovin

světový řád a globalizace

- ▶ hierarchie
- ▶ polarita
 - ▶ unipolarita (USA po konci studené války)
 - ▶ bipolarita (USA a SSSR, 1947–1991)
 - ▶ multipolarita (dnes ?)
- ▶ závislost, nezávislost a vzájemná závislost
- ▶ symetrie a asymetrie
- ▶ centrum, semiperiferie a periferie (Immanuel Wallerstein)
- ▶ teorie her

světový řád a globalizace: teorie her

- ▶ hra s nulovým součtem (zero sum game)
- ▶ hra s nenulovým součtem (non-zero sum game)
 - ▶ vězňovo dilema
 - ▶ kuře (game of chicken)

světový řád a globalizace

- ▶ globalizace jako:
 - ▶ mezinárodní obchod
 - ▶ pohyb investic a kapitálu
 - ▶ migrace osob
 - ▶ šíření znalostí

světový řád a globalizace

- ▶ šest vln globalizace:
 - ▶ šíření velkých světových náboženství (kulturní globalizace)
 - ▶ expanze Evropanů (od 16. století)
 - ▶ války evropských velmocí (koloniální teritoria)
 - ▶ vznik světového trhu, růst mezinárodního obchodu (před WWI)
 - ▶ post WWII - potřeba řešit globální problémy vs. studená válka
 - ▶ rostoucí migrace, multikulturalismus, nová média (dnes)

politické násilí

		CÍL	
ZDROJ	jednotlivci/skupiny	stát	
jednotlivci/skupiny	zločin terorismus národní konflikt třídní konflikt	nepokoje a povstání separatistické násilí převrat revoluce	
stát	udržování pořádku násilí establishmentu	válka	

politické násilí

Volební násilí?

Je terorismus v některých případech ospravedlnitelnou formou politického násilí?

Lze jasně odlišit mezi teroristy a bojovníky za svobodu a spravedlnost?

radikalismus

- ▶ radikální = požadavek velkých společenských změn

Jedná se o schopnost podrobit existující okolnosti kritickému zpochybňování a hlásat reformu nebo zrušení těchto okolností. Je to tedy spíše postoj než politické přesvědčení, jeho praktický obsah se mění s politickými okolnostmi, v nichž se radikálové nacházejí.

**Blackwellova encyklopedie
politického myšlení**

radikalismus

- ▶ radikální = požadavek velkých společenských změn
- ▶ radikalismus politický a náboženský
- ▶ radikalismus vs extremismus?
- ▶ radikalismus a terorismus

populismus

Co je populismus?

populismus

Které politické strany v ČR jsou populistické?

populismus

- ▶ populismus jako ideologie
- ▶ populismus jako tzv. thin-centered ideologie (Cas Mudde)
- ▶ populismus jako komunikační strategie (Tim Haughton)

populismus

- ▶ lid a elity jsou stejnorodé entity
- ▶ konflikt mezi lidem a elitou
- ▶ lid je morálně čistý, elita zkorumpovaná a zkažená

Hrozba, nebo příležitost?

Slepice, nebo vejce?

marketing v politice

- ▶ kritika marketingu v politice:
 - ▶ přílišná orientace na plnění vůle veřejného mínění
 - ▶ ztrácí se ideologická podstata politiky
 - ▶ následovníci místo vůdců
 - ▶ personalizace politiky, negativita, manipulace a sound bites
 - ▶ soustředění na nerozhodnuté místo přesvědčených voličů
 - ▶ centralizace a rostoucí role konzultantů

marketing v politice

- ▶ obhajoba marketingu v politice:
 - ▶ marketing v politice jako reakce na vývoj
 - ▶ politici činí jen to, co občané dovolí
 - ▶ větší vliv vůle lidu
 - ▶ přiblížení politiky lidem, kteří by se o ni jinak nezajímali

Děkuji za pozornost.

M U N I

Miloš Gregor

mgregor@fss.muni.cz